

Stopnja tveganja revščine v 2016 nekoliko nižja (13,9 %), prag tveganja revščine skoraj enak kot v 2015

Kazalniki dohodka, revščine in socialne izključenosti, Slovenija, 2016

Stopnja tveganja revščine (13,9 %) in stopnja tveganja socialne izključenosti (18,4 %) sta bili v letu 2016 nižji kot v prejšnjem letu, prva za 0,4 odstotne točke, druga za 0,8 odstotne točke. Letni prag tveganja revščine se je znižal za 3 EUR, na 7.396 EUR ali na 616 EUR na mesec.

V 2016 živelo pod pragom tveganja revščine 280.000 oseb

Po podatkih iz raziskovanja Življenjski pogoji (SILC) za leto 2016 je bila stopnja tveganja revščine v Sloveniji 13,9-odstotna. To pomeni, da je v Sloveniji živelo z dohodkom, nižjim od praga tveganja revščine, približno 280.000 oseb, kar je 7.000 manj kot v prejšnjem letu.

Letni prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo je znašal 7.396 EUR; osebe, katerih neto razpoložljivi dohodek je bil nižji od 616 EUR na ekvivalentno odraslo osebo na mesec, so torej živele pod pragom tveganja revščine. Prag tveganja revščine za štiričlansko družino, sestavljeno iz dveh odraslih in dveh otrok, mlajših od 14 let, je znašal 1.294 EUR na mesec, prag za dvočlansko gospodinjstvo brez otrok pa 925 EUR na mesec.

Stopnja tveganja revščine se je glede na prejšnje leto znižala za 0,4 odstotne točke. Prag tveganja revščine se je znižal za 3 EUR na leto. Izračun temelji na dohodkih, prejetih v letu 2015; to leto je bilo namreč v raziskovanju za leto 2016 referenčno leto za dohodek. Povprečni razpoložljivi dohodek gospodinjstev, mediana ekvivalentnega razpoložljivega dohodka in z njo tudi prag tveganja revščine so bili v letu 2015 nekoliko nižji kot v prejšnjem letu. Neenakost porazdelitve dohodka med gospodinjstvi je ostala praktično enaka: vrednost Ginijevega količnika se je namreč znižala za 0,1 odstotne točke, vrednost razmerja kvintilnih razredov pa je ostala enaka.

Od vseh 280.000 oseb pod pragom tveganja revščine je bilo 83.000 upokojencev (16,9 % od vseh upokojencev), od tega 57.000 upokojenih žensk in 26.000 upokojenih moških, 61.000 je bilo brezposelnih (44,8 % od vseh brezposelnih), 50.000 je bilo delovno aktivnih (6,1 % od vseh delovno aktivnih), od tega 30.000 zaposlenih in 20.000 samozaposlenih, 46.000 je bilo mladoletnih otrok (11,9 % od vseh otrok), 40.000 pa je bilo drugih oseb (21,3 % od vseh nezmožnih za delo, gospodinj, študentov in drugih neaktivnih oseb).

Glede na prejšnje leto sta se znižali stopnji tveganja revščine za zaposlene osebe (za 0,7 odstotne točke) in za mladoletne otroke (za 2,3 odstotne točke), stopnja tveganja revščine za brezposelne osebe je ostala enaka, zvišale pa so se stopnje tveganja revščine za samozaposlene osebe (za 0,5 odstotne točke), za upokojence (za 1 odstotno točko) in za druge neaktivne in nerazvrščene osebe (za 1,8 odstotne točke).

Povprečni dohodek gospodinjstev nekoliko nižji

Povprečni letni (neto) razpoložljivi dohodek na gospodinjstvo je znašal 21.555 EUR in je bil tako za 223 EUR nižji kot v prejšnjem letu. Povprečni letni razpoložljivi dohodek na člana gospodinjstva se je znižal za 14 EUR (na 8.732 EUR), povprečni letni ekvivalentni razpoložljivi dohodek na člana gospodinjstva, preračunan po OECD-jevi prilagojeni ekvivalenčni lestvici, pa za 18 EUR (na 13.193 EUR).

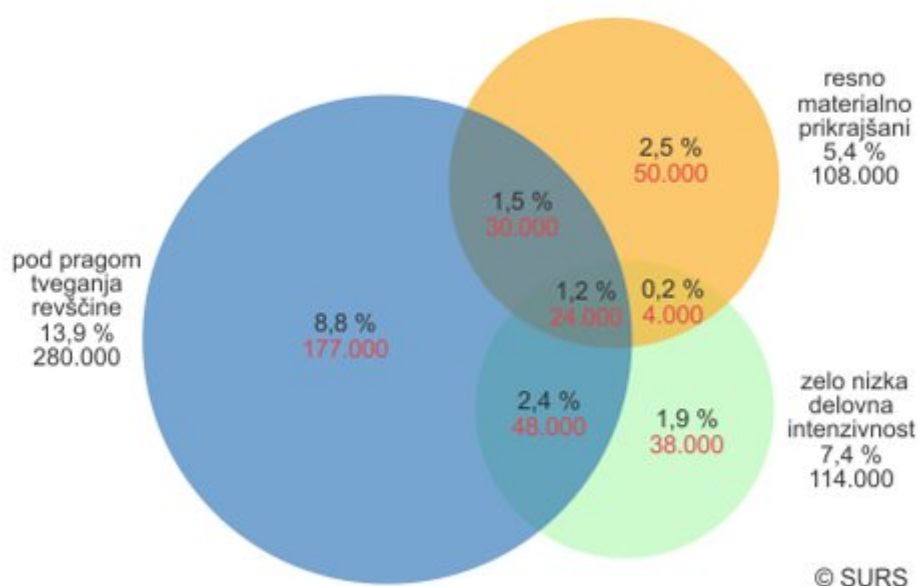
Povprečni letni razpoložljivi dohodek gospodinjstev je bil v zahodni Sloveniji višji kot v vzhodni Sloveniji. Povprečni razpoložljivi dohodek na člana gospodinjstva je bil najvišji v osrednjeslovenski (9.719 EUR) in obalno-kraški statistični regiji (9.419 EUR), najnižji pa v posavski (7.910 EUR) in savinjski statistični regiji (8.220 EUR). Glede na prejšnje leto se je znižal v petih (v podravski, savinjski, zasavski, goriški in obalno-kraški), zvišal pa v sedmih statističnih regijah.

Največja deleža v skupnem razpoložljivem dohodku gospodinjstev so bili dohodki iz zaposlitve (58,7 %) in pokojnine (22,6 %), sledili so družinski in socialni prejemki (10,2 %), najmanjša deleža pa so bili dohodki iz samozaposlitve (5,4 %) in drugi dohodki (3,0 %). Glede na prejšnje leto je bil v 2016 v skupnem razpoložljivem dohodku gospodinjstev nekoliko manjši delež dohodkov iz zaposlitve, samozaposlitve in pokojnin, delež družinskih in socialnih prejemkov je bil enak, medtem ko je bil delež drugih dohodkov nekoliko višji.

371.000 oseb izpostavljenih tveganju socialne izključenosti

Stopnja tveganja socialne izključenosti se je v Sloveniji glede na prejšnje leto znižala za 0,8 odstotne točke. Znašala je 18,4 %; to pomeni, da je bilo tveganju socialne izključenosti izpostavljenih približno 371.000 oseb. Število oseb, izpostavljenih temu tveganju, se je znižalo zato, ker sta se znižali vrednosti dveh od treh kazalnikov socialne izključenosti, in sicer stopnja tveganja revščine in stopnja resne materialne prikrajšanosti, vsaka za 0,4 odstotne točke; vrednost stopnje zelo nizke delovne intenzivnosti je ostala enaka vrednosti iz prejšnjega leta.

Infografika 1: Osebe, izpostavljene tveganju socialne izključenosti, Slovenija, 2016

Vir: SURS

Stopnji obeh tveganj, revščine in socialne izključenosti, najvišji v posavski statistični regiji

Stopnja tveganja revščine je bila najvišja v posavski (17,3 %) in podravski statistični regiji (15,5 %), najnižja pa v obalno-kraški (8,7 %) in primorsko-notranjski statistični regiji (9,5 %). Z dohodki, ki so bili nižji od praga tveganja revščine, je živel največ ljudi v osrednjeslovenski (64.000) in podravski statistični regiji (49.000); najmanj pa v primorsko-notranjski (5.000) in obalno-kraški statistični regiji (6.000). Glede na prejšnje leto se je delež oseb z dohodkom pod pragom tveganja revščine znižal v osmih, zvišal pa v štirih statističnih regijah (v zasavski, posavski, osrednjeslovenski in gorenjski).

Interaktivna karta 1: Stopnja tveganja revščine, statistične regije, Slovenija, 2016

Vir: SURS (STAGE)

Stopnja tveganja socialne izključenosti je bila najvišja v posavski (22,6 %) in zasavski statistični regiji (22,4 %), najnižja pa v primorsko-notranjski (12,9 %) in obalno-kraški statistični regiji (13,9 %). Tveganju socialne izključenosti je bilo izpostavljenih največ ljudi v osrednjeslovenski (82.000) in podravski statistični regiji (68.000), najmanj pa v primorsko-notranjski (6.000) in obalno-kraški statistični regiji (10.000). Glede na prejšnje leto se je delež oseb, izpostavljenih tveganju socialne izključenosti, znižal v osmih, zvišal pa v štirih statističnih regijah (v podravski, posavski, osrednjeslovenski in gorenjski).

Tabela 1: Osnovni kazalniki dohodka, revščine in socialne izključenosti, Slovenija

	2015	2016
Povprečni letni razpoložljivi dohodek na gospodinjstvo (EUR)	21.778	21.555
Povprečni letni razpoložljivi dohodek na člana gospodinjstva (EUR)	8.746	8.732
Povprečni letni ekvivalentni razpoložljivi dohodek na člana gospodinjstva (EUR)	13.211	13.193
Letni prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo (EUR)	7.399	7.396
Stopnja tveganja socialne izključenosti (% oseb)	19,2	18,4
Stopnja tveganja revščine (% oseb)	14,3	13,9
Stopnja resne materialne prikrajšanosti - za 4 od 9 elementov (% oseb)	5,8	5,4
Stopnja zelo nizke delovne intenzivnosti, starost 0–59 let (% oseb)	7,4	7,4
Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji, razen pokojnin (% oseb)	24,8	24,3
Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji, vključno s pokojninami (% oseb)	42,5	41,2
Neenakost porazdelitve dohodka - razmerje kvintilnih razredov (80/20)	3,6	3,6
Neenakost porazdelitve dohodka - Ginijev količnik (%)	24,5	24,4

Vir: SURS

Tabela 2: Osebe z najvišjo stopnjo tveganja revščine, Slovenija

	2015	2016
	% oseb pod pragom tveganja revščine	
Glede na delovno intenzivnost gospodinjstva		
gospodinjstva brez delovno aktivnih članov, z vzdrževanimi otroki	80,7	73,2
gospodinjstva brez delovno aktivnih članov, brez vzdrževanih otrok	31,2	35,2
gospodinjstva z delno (<0,5) delovno aktivnimi odraslimi člani, z vzdrževanimi otroki	46,5	45,4
Glede na tip gospodinjstva		
enočlanska gospodinjstva	35,4	35,8
enostarševska gospodinjstva	32,5	25,2
Glede na najpogostejši status aktivnosti v letu pred anketiranjem (starost 18+)		
samozaposlene osebe	22,4	22,9
brezposelne osebe	44,8	44,8
upokojene ženske	19,2	20,1
drugi neaktivni (gospodinje, študenti, nezmožni za delo...)	19,9	21,0
Glede na starost in spol		
ženske, starejše od 59 let	20,0	20,8
Glede na stanovanjsko razmerje gospodinjstva		
najemniki stanovanj	36,4	36,1
Glede na dokončano izobrazbo (starost 18+)		
osebe z največ osnovnošolsko izobrazbo	30,0	30,1

Vir: SURS

Tabela 3: Osebe z najnižjo stopnjo tveganja revščine, Slovenija

	2015	2016
	% oseb pod pragom tveganja revščine	
Gospodinjstva, v katerih so vsi odrasli člani delovno aktivni	4,4	3,5
Gospodinjstva vsaj treh odraslih oseb brez vzdrževanih otrok	7,3	6,8
Zaposlene osebe (starost 18+)	4,7	4,0
Osebe z vsaj višješolsko izobrazbo	5,8	5,1

Vir: SURS

Metodološko opozorilo

Vir za izračun stopnje tveganja revščine in drugih kazalnikov za leto 2016 so bili podatki iz raziskovanja Življenjski pogoji (SILC) za leto 2016, ki je bilo izvedeno na podlagi podatkov, pridobljenih z anketnim vprašalnikom v letu 2016 (leto izvedbe SILC), ter iz administrativnih in registrskih podatkov za leto 2015 (referenčno leto za dohodek).

Avtor/-ji: Stanka Intihar

Naslednja objava: 14. 6. 2018

Statistični urad Republike Slovenije

Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana

Informacijsko središče:

telefon: (01) 241 64 04

faks: (01) 241 53 44

info.stat@gov.si

www.stat.si

© Statistični urad Republike Slovenije

Uporaba in objava podatkov dovoljeni le z navedbo vira.